

Kemences vidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(KISCZELL és VIDÉKE)

Keljenek minden vasárnap.

(KISCZELL és VIDÉKE)

Előfizetés:

3 kor. | Nagyadóra . . . 2 kor. —
 . . . 4 | Nyugat-szám ára . . . 20

Laptalálkozó felől szerkesztő:

Husa Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kelendők | Munkácsmester utca 1
 felvonó sz. | Reigmond Istváné

Az új esztendő.

Hiába kívántunk egymásnak boldog újévet, biz isten ez az új esztendő is rosszal kezdődik. A ki valaha alig tudta kívánni az ő esztendő végét és szíveszorongva várta egy boldogabb esztendő kezdetét, tele van

Amerre járunk kelünk, uton utfélen, mindenütt elégedetlen emberek keserű passza hallható. Különösen azok keseregnek, a kik újévi jóvödelmükre alapítják az egész évi existenciájukat. És ez szerencsétlen honházában ezek és ez az emberek kolosszusa várta megváltóként a boldog új esztendőt, a mely a szokottnál is önzőbbben, morozusabban kezdődött be. A kegyes sors ez évben még e sokat szenvedő ezer sebből verző haza iránt is szűkebbülnek igérkezik. Az élelmiszer-uzsora, a méregkeverés szörnyű, eddig elő szinte hallatlan néreteket öltött és ezzel szemben nemcsak a nemzetet fenntartó kereső osztály existenciális sorsa hanyatlott, azonban drága pénztünkért hitvány méregkeverők lojvalékait és szénhiénák aljas üzemeit türjük, kénytelen kelletlen, mert a dühöngő uszora ellen mindhiába szállunk perbe, pusztulni kell a naplétellel tengődő proletárnak, mert nincs, a ki a termelők és a legaljasabb emberekre vetemedő méregkeverők ki-makmányoló rendszere ellen megvédje. Elég, hogy e szerencsétlen ország

tele van ösvegyekkel, árvákkal és a világtalan nők kolosszusával.

A könnyek és vérpatakok áradata se tudja őket engedékenységre bírni e haza sajnálékú márdjai iránt. Az emberi közösségtől ugyanzólván hermatice elszakottnak, emberbaráti célokra, közérdekű akciókra sohasem kapható, önmaguknak élve hitvány életüket, önmagódon morzsolják le, sőt ha lehetne még ez idő szerinti fukar napsugarat is elfognák embertársaik elől.

Az emberi önsz soha ilyen mélyen le nem aljasodott. A haza szírián meghájasodott üzerek kánaánja ma Magyarországon. Az agrárius uszora tobzódása szinte valóságos orgiákat ül, a gabona spekulánsok kis emberek bőrre és existenciájára kötnek tiszteket. Vesznek és adnak, azaz dehogyan is adnak, sőt ha elfogyna a készlet, akkor sőt "mérégdűgán" az országban összevásárolt terményt, hogy az uszora kamatok kamatos kamatjával értékesítse raktáron heverő készletét. Milyen eshetőségekre lehetünk elkészülve e "boldog új év" kezdetén, ha már a világháború első hónapjaiban is szinte megfizethetetlen árakat irtak elő a mindennapi kenyérünkért, a melyet a szegény emberek ügylássik hiába foglaltak mindennapi imádságukba, mert maholnap ott tartunk, hogy a miatyánkba foglalt mindennapi kenyér csak kiváltságos osztályok asztalára kerülhet, a jóssivű agráriusok kegyelméből.

Kitartás!

Hosszáértők sokszos hangosították, hogy a győzelem elengedhetetlen feltétele a kitartás. Azó lesz a győzelem, akinek az idegei edzettebbek, a kemény küzdelmet lankadatlanul folytatva, türelmesen betudja várni a neki kedvező végleges döntést.

Mert egyes emberek, mint népek életében, a rendíthetetlen bátorság és el nem lankadó tetter mellett nagy fontossággal bír a bölcs márséklet és a kitartó türelem.

Még békés időkben is nem egyszer jutunk oly helyzetbe, mikor különféle kelemetlen hatások sebzik meg lelkiünket, melyeket sem visszatartani, sem fölük menekülni nem áll hatalmunkban, nem marad más hátra, mint azokat békésben elviselni. Természetes tehát, hogy nélkülözhetetlen a kitartó türelem ama számtalan akadályoknál és küzdelmeknél, melyekkel mindannyiszor találkozunk, valahányszor valamely magasabb célt elérni igyekszünk. Evezken keresztül tartó nehéz munkánk minden sikerét meghaluszthatja és egészen elűthet célunktól egyetlen egy elismertetett lépés, ha a meg nem fékezhető türelmetenség nem engedi bevárni a kedvező pillanatot.

Vannak emberek, kiknek lelkét a legnemesebb eszmék hevítik, van erő és bátorság keblükben a cselekvésre, küzde-

Levelek.

Ésszahi harctár, 1914. dec. 16

Bárp kicsi asszonykám, imádlak. Ütköset vagyok, roppant faradtogamatlensámitva, hála, most is ép borrel szabadultam. Kedveddel ajtkamon harcoltam és csak akkor fájt nagyon a szívem és jeleut meg pilláimon egy sárga könnyesepp, a mikor egy haldokló orosz bajtársamtól a nevedet hallottam elhalon sügőrtől!

Máriám, nem bírtam magammal. Fajó, kinsó marcangolta szívemet, szerettem volna szegény bajtársamat átkölni és futni vele messze, hogy megmentsem őt Máriájánál.

Imádom asszonykám, gondolsz e egy picit mezevedő uradra, kinek minden gondolata csak Te vagy.

Rögen nem irhatom, ennek egyedüli okát a hely és idő kényelmetlenségében látod. Vigyázz magadra gyönyörűségem, hogyha visszatérek, az én régi hűségem kis asszonykámot találjam, a rövid együttléte után életem legboldogabb idejében kellett a legfőbb bucsut vennem: A háború borzalmasan szép, felséges látványai egy pillanatra nem feledtőnek, de te gondolsz-e rám, hiszen nekem a körülötted, a kik felelnek engem?

Kj mielőbb mindenzől sokat. — Epedve

várja soraid s forrón csókol a te hűséges

Urad.

S . . . n, 1914. dec. 18

En kicsi asszonykám, imádom. Szeret-e csak egy parányit is engem? Férje elfeledte az ütközet saájában, mértetetlen távoiban nem gondol magára. Hallgasson meg végre, ne tüssön el magától. Engedje meg, hogy jőjjek este, mikor nem látják. Ne tartson szavától, én megvédem mindenkitől, ha férje hasajón, akkor is csak nálam keressen vigaszt. én vezetem áltem végéig.

Szerettem, imádom, csókolom hűséges

lovagja.

S . . . n, 1914. dec. 20

„Jőjjön, hiszen . . . várom . . .”

Mária.

S . . . n, 1914. dec. 26

Egyetlen jó flam! Vigyázz életedre. Házád becsületét rutni megpértették. Folt esett rajta, melyet neked kell újból fényessé tenni. Meghalnod nem szabad, jőjj haza épen. En gyenge nő, a bűnösökre nem vagyok képes méltó büntetést mérni, kérem az Istent, a ki nem hagyja a bűnösöket büntetlenül, hozson téged mielőbb haza, vezessen karjaiba egyedül csak a téged jászaitól, erted aggódó

Idesszonyádna.

Harctár, 1915. jan. 3

Imádom Máriám, egy — talán utolsó — Intenussá. Egy óra mulva ütközetet kezdünk, ha szeretsz és hű vagy, imádat meghallgatja Isten és úgy, mint eddig, most is megenged, ha megcsalesz, — meghalok.

Csókol a te

Urad.

S . . . n, 1915. jan. 6

„Miért nem jöttél tegnap? Ma este várak,

Máriád

Harctár, 1915. jan. 5

Kesit csókolom a hadnagy nécsenájánál, ne tessik nagyon szomorokodni, tegnap nagy ütközet volt, drága jó hadnagy uramnak egy mészka golyó a szívébe ment bele és eccorre meghalt. Mindig hős volt, minden gondolatja csak a haza, meg a naccságom voltak. A nagy Uristen vigasztalja meg a kedves naccságát, kesit csókolja:

András, a puccer

S . . . n, jan. 15.

Megültük az édes egyetlen uramat, az jőjjön, gyűlöltöm . . . átkozom.

Mária

lemlre, de évek hosszú során át tétlenségre vannak a sors által kárhoztatva. Az ő idejüket egy későbbi jobb jövő rejtegeti. Kik ezt bevárni nem elég erősek, kiket az ersikben forró oseklevési vagy idő előtt kitörni kéasztet: sikertelenül emésztek fel tehetségeiket és visszazserkezhenl eljártasották szerepüket.

Senkinek nincs nagyobb szüksége — békében, háboruban egyaránt — a türelomre, mint éppen annak, aki előrehaladni akar, kit az emberiség boldogításának és előbbvitelének nagy igéje lelkesít, kinek keble telve van magasas tervekkel és szép reményekkel.

Köröskörül sötét felleg borítja az eget, tikkasztó lég nehezedik az élök keblére, armány és eselszövény titokban szótt hálólival igyekszik a gonosz ellenség lekötözni kezeinket, megbénítani erőnk kifejthetését. Ovakodni kell ilyenkor az időelőtti és elforgacsolt működéstől. Mert a lelki világban is elő bizonyosan a tél után a tavasz, mikor a felszabadulás üdítő szelöje megtisztítja a levegőt.

De nemcsak azért szükséges a türelom, hogy az időelőtti hirtelenkedés miatt a célt ne veszítsük el, hanem szükséges még abból a szempontból is, hogy a lélek öntözésében meg ne emészsze magát. A türelmetlen önmaga ellen kezd küzdelmet, önmaga ellen fordítja az erejét, melyet más ellen nem használhat, s ez el-lankasatja, elgyengíti a lelket

**Az egész világon a
összes népeknél és
nemzeteknél a leg-
terjedve 23 év óta
a Kathreiner-féle**

malastakává.

**Kell-e ékebben szólni:
bizonyíték ezen legile-
sebb kavópótzter és
pótkavópótzter, zamata
és oikosága mellett?**

Tanács.

Ne hidd, hogyha büszke, játssai hangon
Szerelmi nótát mond rólam a lantom,
Mert hátha hang mindaz, hátha
Nincs neki semmi igazsága.

Ne hidd a szót, mit ajakam beszérlhet,
Ha ott vagyok ugy kettesben te veled,
Ne higj neki, ne bizzál benne,
Mert elrepül gyors szárnyra kelve.

Ha a szivemből sóhaj kél, leányka,
Hallgasd el szépen, ne figyelj reája:
Az érzelgő mély sóhajások
Nem adják meg a boldogságot!

Ha leborulok lábaid elébe,
Szerelmedet, kívánva, csodve, kérve,
Emelj fel és astán neves ki
Es ne akarj soét szarcolni!

A gabona hatósági rekvirálás.

A gabonapiac helyzetét tudvalegölög a maximális árak életbeleptetése nem javította meg. Söt azóta csaknem minden kinalat megszűnt, minthogy a maximális árak a gabonakereskedelmet ugyszólván kiküszöbölték. Általános lett az a meggyöződés, hogy a tarthatatlan állapotokon csak a hatósági rekvirálással lehet segíteni. Erre az állaspontra helyezkedett végre a kormány is. As idevonatkozó rendelet a hivatalos lap január 15 iki számában jelent meg. A rendelet, mely az 1914. t. c. 2. és 3. szakaszaira támaszködik, kimondja, hogy

a közigazgatási hatóság, a földmivelési miniszter felhatalmazására, elrendelheti a búzából, rozsból, árpából és zabból meglévő készletek bejelentését, továbbá, hogy a hatóság felezsítá-sára mindenki köteles a búzából, rozsból, árpából és zabból birtokában levő készleteket feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, mely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértéket meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron közpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni.

A 240/1915. M. E. számú rendelet azöszesintii szövege a következő:

1. § Ahhoz, hogy a közigazgatási hatóság az 1912. L. t. c. 2. §-ában meghatározott bejelentést a búzából, rozsból, árpából és zabból meglévő készletek tekintetében elrendelhesse, a miniszterem részéről szükséges felhatalmazást a földmivelésügyi miniszter adja ki.

2. Akár elrendelte a közigazgatási hatóság a készletek bejelentését, akár nem, a közigazgatási hatóság által a földmivelésügyi miniszter meghatalmazottjának közreműködésével hozzántézendő felszólításra mindenki köteles a búzából, rozsból, árpából és zabból birtokában levő készletet feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, mely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértéket meghaladja, a hatóságilag megszabott áron közpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy aronnal, vagy pedig négy héten belül abban az időpontban, a melyet evégből a földmivelésügyi miniszter vagy meghatalmazottja kitűz, a kijelölt legközelebbi vasuti vagy hajóállomáshoz szállítani. A vételár az árának a kijelölt állomásra történt szállításakor fizetendő.

Ebben a tárgyban a közigazgatási hatóság részéről kis és nagyközségekben a fözsolgabíró, rendezett tanácsú városokban a rendörkapitány, illetölög helyettesük, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által megbízott tisztvisölög, Budapest székesfözvárosban a kerölleti elöljáró vagy helyettese, Fiume városban és kerölletében a tanács által megbízott tisztvisölög jár el.

3. § A közigazgatási hatóság (2 §. 2. be-

kezdés) az összes körölményeknek, különösen a csalárdtagok számának, a hártartás és a gazdaság terjedelmének, a bevetendö terület nagyságának és a legközelebbi terméig hátralevölög idönek szorgos figyelembe vételével állapítja meg, hogy a jelen rendeletben említett életszükségleti cikkek birtokosa a saját házi és gazdasági szükségleteinek céljára a birtokában levöl készletből mennyit tarthat vissza.

E megállapítás ellen három nap alatt felfolyamodásnak van helye as alábbihoz: törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesterhez, ezeknek határozata ellen pedig szintén három nap alatt a földmivelésügyi miniszterhez.

A készletnek a földmivelésügyi miniszter meghatalmazottja által igényelt azt a részét, amely a birtokos saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapított mértéket meghaladja, ha e megállapítás ellen a birtokos azonnal kifogásolt nem tesz, egészenben, különben pedig nem kifogásolt részében azonnal át lehet venni. A készletnek az a része, amelyet a közigazgatási hatóság megállapítása szerint a birtokos saját házi és gazdasági szükségletére visszatarthat, ugyszintén a földmivelésügyi miniszter meghatalmazottja által nem igényelt rész a birtokosnak szabad rendelkezése alatt marad; a készletnek azonnal át nem vett többi részét a közigazgatási hatóság zár alá vetnek nyilvánítja és a birtokos köteles azt mindaddig megörizni, a míg a hatóság töle az Országos Gazdasági Bizottság részére a 2. §- értelmében át nem veszi, vagy a míg azt felfolyamodás következtében a felsöbb hatóság a zár alól fel nem oldja. Eddig az idöig a birtokosnak a zár alá vett készletröl nem szabad rendelkeznie.

4. § Ha a birtokos előadásu szerint a birtokában levöl készlet vagy annak egy része más, ez a körölményöt az atengedés kötelezettségöl alól nem mentesíti. Ilyen készletnél saját házi és gazdasági szükséglet címen sem a birtokosnak, sem annak a részére, a kit a készlet ellet, visszatartásnak nincs helye.

5. § A ki a jelen rendeletben említett életszükségleti cikkeköl birtokában levöl készletet a hatóság felhívására be nem jelenti, vagy fel nem tárja vagy pedig azt elrejtja vagy eltitkolja, ugyszintén az is, a ki a készletnek a hatóság által zár alá vett részét elidegeníti, felhasználja, vagy asszal a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik: kihágást követ el és az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhetöl elszárlással és 600 koronáig terjedhetöl pénzbüntetésöl büntetendő.

6. § A jelen rendelet végrehajtása céljából szükséges utasításokat a földmivelésügyi miniszter adja meg.

Hadisegély-bélyegot használjunk.

A piros hajnal elesánt, vad gígámm
Könnyen porba dönöl egymaga!

Csak menni kéasztet a kárhozat
Szállni, szállni bérceu keresztöl,
Hogy mire visszatér holnap a
Mosolyogjunk vissza napkeletröl.

Csak ott békés, nyugodt a honunk,
Ott élni sokkal, sokkal jobb nekünk.
Ismerölünk el ott, mind rekonunk,
S nincsen, ki esködne ellenünk...

Rnyhe szeptemberi reggel.
Szellö fujdogál a határ elé.
Szállnak a madárkak nagy seroggel
Messze, messze, napkelet felö...

De hogyha egykor könyezni látod
Sirom felett a kis fehér virágot,
Ast ne tipord el, ast kímélöd meg,
Míg less az nekem — te értöd!

Alpár

Hüvös szeptemberi este.
Hevesen fujó északi szél.
A vándor madár busan elmerengve
Fiaihos eképen beszél:

Meddig hordjuk még e terhet?
Idegen honban emésztve, hún?
A lelkünk léte hiába miért tesped?
Mikor élni, vágyani, szállni bün!?

Mit ér nekünk az éjnek nássa,
Hívó hangjának kóvcs szava?

H I R E K

HÁTRALÉKOS *széles olvasóinkat* *kérjük, legyenek szivesek a hátralékokat beküldeni mert nekünk is szükségünk van a pénzre.*

Kórház vizsgálata. A napokban a hadtestparancsnokságot kiküldött ezredorvos vizsgálót tartott az itteni kórházakban és minden felett legnagyobb elismerését fejezte ki a vezetőségnek.

nyugdíjasas iránti kérvényét.

Házilóság. Tóth Sándor nagysítkői plébános január 17-én Budapesten a Szent Rókus-kórházban meghalt.

Környezet. Hatfőrn Erdődy Sándor gróf vépi vadásztérleten körvizsgálata volt, melyben 400 nyúl került terítékre. A vadászatot a vépi kastélyban ebéd követte, melyen a hadbavonult vendéglátó főurat dr. Grimm jogtanácsos képviselte.

Ügyvédek látogatása. A szombathelyi ügyvédi kamara jelentése szerint 1914 december hó 31-én Vasvármegye területén 183 ügyvéd volt. Ebből 56 ügyvéd Szombathelyre esik.

es is temettek el.

A kaszinó új helyisége. "A földművelői kaszinó, a régi Hungaria szállóban birt. helyiséget — a "Barány" vendéglő utca helyiségeibe, — ahol jelenleg a polgári Olvasókör székel, — helyezi át, április 1-én.

Iskolai átadás. Szalay József jóbirt. csehszlovák építész, a Domolki utcában hosszú évek mestereinek adatai.

A vármegyei közigazgatása. Vasvármegyei közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én ülést tartott Békássy István dr. főispán elnöke alatt. Az ülés keretében választás útján megalkotották az 1915. évre az egyes bizottságokat. Szóba került a szombathelyi munkásbiztosító pénztár rendeltetései és a felferült panaszok folytán ugy határozott a közigazgatási bizottság, hogy az ügyben feliratot intéz a miniszterhez. Szigetváry Géza pénzügyigazgató számolt be az elmúlt évi adózásról, mely szerint az egyenes adó befizetés kedvezőnek mondható. A hadbavonultak családtagjai segélyezése december végéig 1 360 korona lett kiutalványozva. A tárgysorozat többi pontjai a szokásos jelentések voltak. A közbiztonsági állapotok az elmúlt hó folyamán a vármegye területén általában véve kielégítőek voltak. Az előfordult egyes rendőri események a következők: Lopás 60 e betlen fordult elő, melyből kiderítették mind a 60 eset, elfogattott 9. feljelentett 68 egyén. Organdzság és bűnpártolás 4 e betlen foglalkoztatta a hatóságokat. Mind a 4 e t kiderítették, feljelentett 4 egyén. Gyújtogatás és tüzközés 4 esetben fordult elő, melyből kiderítették 3 eset, feljelentett pedig 5 egyén. 1914. január 1-től december 31-ig bejárólóg elintézték alatt volt 88 667 ügydarab, melyből elintézték 88 115. A tanítás a múlt hó folyamán néhány iskolá kivételével, melyek épülettel a katonaság a háború tartamára lefoglalata, folyamatosan volt. A tanítás szilenciel a sárvári ág. ev. elemi, a körmenői és a sárvári áll. polgari iskolákban, továbbá a körmenői közs. iparos tanonciskolában. A közegészségügyi állapot december hónap kielégítő és az előzőnél kedvezőbb volt. A megbetegedések száma némileg csökkent s a heveny fertőző és ragályos betegségek is csökkenőbb számban léptek fel a hazánkban. A jelenléteknéy része a harcstérről érkezett katonák között észleltetett. A fertőző betegségek összesen száma 118 volt. Ezek közül meghalt 9 egyén. December hó folyamán külválsan a harcstérről érkezett sebesült katonák között két kolera eset merült fel, amelyik közül az egyik halálos kimenetelű volt. A koleramegbetegedések december 8-án történtek, azóta újabb kolera esetek nem fordultak elő. Az állategészségügyi az 1914 év utolsó két hónapjában a vármegye egész területén lényegesen javult. Az egyenes adó kivételével szolgálgó előmunkálatok az előírt módon és tervezet szerint folyamatosan vannak. Az állami egyenes adóban 1913. év végén hátralék volt 386 663 korona. Befolyt 1914 december végéig 4 567 466

korona. A folyó évi állapot 77 638 koronával kedvezőlenebb. Hadmentességi díj állapota 28 071 koronával kedvezőlenebb. Törlesztés kezelt: december hó végéig adóban és hadmentességi díjban 115 875 korona, országos betélapólati pótdobában 8554 korona.

Érdeklődtek az utóvilágosságról. A magyar kormány rendelettel kötelezővé tette az utólevelet mindazok számára, a kik a monarchia terület elhagyják vagy akik külföldről Ausztria-Magyarországba jönnek. Csak olyan utólevelet fogadnak el, a mely a tulajdonos személyleírását, életbű fényképét és a házasság igazolását

a belügyminiszter vagy a bun, az illeletes katonai parancsnokság meghallgatása után megengedheti, hogy igazolásul kivételesen más hivatalos okmányokat is elfogadjanak. A rendelet január 20-án lépett életbe.

A vármegyei alkalmazottak illetmény-szabályozása. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők állásuk és szolgálgó illetményeinek szabályozása tárgyában a kormány ma újabb rendeletet bocsátott ki, mely az előzőleg kiadott rendelet pótlásul, részben módosításul s kiegészítésül szolgál. A terjedelmes rendelet minden viszonylatra kiterjed. A ki katonai szolgálatra annak idő-jén alkalmazatlannak találattott vagy ren

hatóságának engedélyével a közös haderőbe vagy a honvédségbe önként belepett polgári illetményigényt nem tarthat. Az állami és vármegyei tisztviselő utólevelet és szolgálgó is csak akkor katonai kiképzettséghez nyúlhat (két havi) időtartamára kaphatja meg polgári illetményeit. A tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei díjnokoknál és napibéreseknél a csap

napibéres tényleges katonai szolgálatainak megszűnése vagy a katonaságtól való időleges szabadságolása folytán a polgári állami, vagy vármegyei szolgálataba djnoki vagy napibéres minőségben újból alkalmaztatik, a bevonult előtt mar előzetes és ládi pótletek újból kaptak

Tisztelik a közkatonaikat. Nemrég egy magyar földbirtokos Berlinben járt, ott a tapasztalta, hogy az utcákon néprzség tömege folyton küszörtget jobbra balra. Egyik látogatója éteremben pedig, ebédelt, egyszerre felé az egész közönség s őt is figyelmeztették, hogy álljon fel. Az utcan is, az éteremben is a vaskezesszel ékesített közkatonaikkal azolt a közönség tisztelgetése.

A gazdasági egyesület az alapítókhoz. A vármegyei gazdasági egyesület megkereste az állapant, hogy illethehes helyen tegyen lépéseket a vármegyében való további loányg előállításhoz becsuntesése iránt. Ugyanis a vármegyei köteleességvétel kimeritette már e tekintetben a maga teljesítőképességét s a további előállítás a mezőgazdasági munkálatok elvégzését tenné lehetetlenné s a megélhetést rongálná.

Jubileumi kereszt — nem tényleges utólevelek. A hivatalos lap egyik száma a királyi saabbi legfőbb parancsiratát közli: A mostani hónapban a nem tényleges alományi tiszték derek viselkedése arra az elhatározásra indított, hogy megparancsoltam, hogy mindazok a nem tényleges alományi tiszték, katonai, hadtengerészeti és honvédelmi tisztek és hivatalnokok, akik 1908. december 2-ától tisztekké (hivatalnokokká) mar kinevezve voltak és a mostani hádjáratban résztvesznek, a katonai jubileumi keresztet megkapják. Kelt Wienben, 1914. évi dec. 31-én. I. Ferenc József s. k.

Üzleti figyelmeztetés. A hadügyminiszter elhatározta, hogy az esetleges munkahiány megsemitésére máriszt a hadifoglyok foglalkoztatására céljához mezőgazdasági és földmunkák végzésére s az arra igényt tartóknak szerződés mellett hadifoglyokat bocsát rendelkezésre. A hadifoglyok csak kisarálg földmunkák végzésére alkalmazhatók. A válamint az azok őrszere körrendelt őrszemélyzet elhelyezéséről, megjelölve fekvőhelyéről, — a szükséges útmutatóval és a foglyok elismeréséről a munkaadó a saját költségén köteles gondoskodni. A hadifoglyoknak reggelre rantsott levele, ebédre száz gram hus, fozelék és kenyér, vacsorára csak fozelék dukál. Minden hadifogly

egy napra 1 kiló és 300 gram kenyeret kap. — foglyoknak eszenkelt naponta rantsott kenyérrel ten is jár. Szeszes italt nem szabad a foglyoknak. — A munkaadó köteles az őrszemélyzet ellátásáról is gondoskodni, de ennek megállapított költségét a kincstár viseli: Az őrszemélyzet, társalmak naponta es fojenként 700 gram kenyér, 300 gram hus, fozelék, reggel egy tányér rantsott levele jár. A foglyok és őrszemélyzet orvosi és gyógykezelési költisége is a munkaadót terheli. A hadifogly napi munkateje a szokásos pihenőket beleértve tízenkét óra. A munkabér minden hét szombat-on küfuzendő. A szerződés felbontása 8 napi lmondási időhöz van kötve. A kik tehát munkát akarnak mezei munkára alkalmazni, megkörduljanak a földmiveltésügyi miniszteriumban, hol megkapják a kívánt felvilágosítást.

A háború és a mérlegkiszámla. A mérlegkiszámla vonatkozó intézkedéseket a hivatalos pap közli. A sok vitát keltett kérdésben két álláspontot kellett megfontolni a kormányak az emlék megállapításra nézve. A kormány a háborúban ezt a részét ezáltal is függőben tartja. A mérleg elkészítésének határidejét az új rendelet egkésőbb 1915. június 30-ig engedti kitolni. A készlet jegyzet értékpapírok árfolyamára s. 1914. június 25-iki tósádei jegyzés dő. Hivatalosan a kiadott rendeletkehes: — dő magyarizatot felük: Az újabb rendeletkehes szabályozott kérdésekké kapcsolatban megfontolias tárgyat képezte, hogy a pénzügyterek részéről ezáltal kifízethető osztalék az utolsó havi szándék osztaléknak bizonyos hányadára korlátozassék. Az osztalék ily korlátozása költségellenli pénzügyterek erősbitésére vezet. Abban az esetben, es a pénzügyterek ebben a kérdésben a közönség érdeket kielégítő meggyesésre jutnak, a rendelti szabályozás jóváírassék válik, s így a kormány a kérdés elönését egyelőre függőben hagyta. A rendelet így szól: I. A részvényterasságok és szövetségkezes igazgatósága az 1914. évi augusztus 1. napján vagy azután záródó üzleti évre vonatkozóan a számdadosk megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség fozstása végett tartandó közgyűlést, ha az alapszabályok korábban kellene megtartani, az üzleti év tőke számitandó 6. hónapja belül bármely napra, ha pedig ez a határidő időtartam 1915. évi június 1. napja 30. napja előtt telnek le, 1915. évi június 30. napjáig halasztja.

A tíz százalékos váltófelírásról. A negyedik moratóriums rendelet értelmében az 1914 augusztus hó 1. napja előtt kelt, és október hó első napja előtt lejárt váltókra öt százalék törlesztést kell teljesíteni. A törlesztéshez az együt es-dékes az egész váltóösszeg után a törlesztési részlet felszámolás napján lejárt hat százalékos kamat is. A moratóriumnak ezt a rendelkezését a visszszámítolási hitel levőkr agráryoknak találják és ezért a pénzügyminiszter az ország valamennyi bankjához leiratot intézett most. Ez a leirat rámutat arra, hogy az intézkedésnek az a célja, hogy a pénzügyterek moratóriums váltók túlnyug tömegétől megszabadítsa őket visszszámítolásra, alkalmas anyag birtokába juttassa. A 10-százalékos törlesztésnek az a célja, hogy az intézetek visszszámítolásra alkalmas váltóanyaghoz jusson nem annyira a 10 százalékos tokefelírásra, amely normális viszonyok mellett sem szokott rendszeres lenni. — A vidéki pénzügyterek váltótárcája ugyanis csupa hosszulejartu hitel megteremtésit es eszt — mint a rendelet — amikor a tokefelírás nehézségbe esik a váltóadósnál, ugy saját érdekében, mint az adós a közgazdaság érdekében akkor járnak elő helyesen, ha nem perelik le az adóst a moratórium alá nem eső követeléseikért, hanem ha az adós tartozásának megfelelő módon rendelkezést mondják elő úgy, hogy a eszedékes vált egyrés váltó kicserélésre — tekintet nélkül arra, hogy az es által kifizetendő tokekövetelés túlnyug része moratórium alá esik — adjon át, tehát moratórium alá nem eső váltót. Ilyen módon a váltók e nemere néven, amelyek moratórium nélkül időkben sem szoktak készpénzben birtokálni, hanem megfelelő új váltókkal kicserélteni, és az eljárás a moratórium hatálya alatt újból fill fog eladni előnyére vagy a pénzügytereknek, mint a váltóadósnak s egész közgazdasági életüknek. Előzőjelek meg tehát a váltóknak a moratórium nélküli időben az szokásos rendezésével.

Segítsék a hadbavonultak családjait!

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések, **Őn sem.** Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja nemetámadják már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Nbredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének bensejében, akkor láthatja, mennyit vétkezik napról-napra legnemesebb szervei, azóval saját maga ellen viámgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsőjüket Minden nap mosdának és fürdenek, néha fölösleges sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodnak; de ha valaki azt kérdezné, hogy mi is tesznek az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

tekintetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erről ugyeolván egyáltalán nem gondoskodnak. Hihetetlen dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megsebabítsák a szennyből a fölösleget, hogy eltávolítsuk a testből mindast, ami nem odavaló

hogyan kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértől ered az emberben minden meleg, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség megővésével. Leginkább vétkezik az egészsége ellen az aki

a vér tisztítása

érdekében nem tesz semmit. A vér szennyezései akár kórokozók, akár bunsók, idéznek elő minden betegséget innen ered minden kór, tömérdek nyomorúság, veszedelem, keserűség és fájdalom.

Az idegesség

szűcsadunk legnagyobb nyomorúsága csakis a vér hiányos tisztítására és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszer, mely evés utján a szervezetbe bármiképp is hatna az idegekre. Bármilyen szépen és nagyhangon hirdetik is az eféle szereket, ez mind csak amitás és félrevezetés egész közönséges család és arra jó, hogy a minden szalmaszába kapaszkodó beas utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

Idegtápszer

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészséges, tiszta vér.

Es látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait, egyedül es adja meg az idegnek a szükséges táplálékot, az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szükség van az embernek a létért való kemény küzdelemben. **egészséges** vér nélkül nem visel semmire, ha még olyan **idegtápszer**eket raknak is eléje.

Mivel tisztítsuk tehát a vért?

A természet maga mutatja az utat. A növényvilág gyógy- **anyag**ait közt található a legtermészetesebb és

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lélegzet emlékeztet a természet örök törvényezéseire, ahogy es örökké fennáll állat- és növény között **szabály**ok a természeti törvényeket senkisép tudja es nem **szabály** megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítósmert meg kell ismernie. Es

Grundmann P. gyógyszerész

Est a teát előírás szerint, az az minden második, harmadik napon egy csészével kell állandóan innia, akkor látni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Es a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt, fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenállóképeséget, szellemi élénkséget egészen agg koráig es mindég legjobb barátja lesz es marad. Es megvédi az egészséget tönkretető, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegességtől es csodásan javítja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sömör, nőlyag es vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés es különösen

köszvény es csusz

ellen, azonkívül vértódlások, gyomor es bélbántalmak ellen. A tea rendessé teszi a székelést es elősegíti az emésztést. — Mellőzzük e helyen a köszönetnyilvánítások sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minden köréből az elismerő levelek es hálairatok ezen tea nagyserű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról es fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is. **Csomagja 2, 4, 6 Kor. Prohacsomag 1 K. 5 ilyen próbacsomag 4 korona.**

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges, összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Rendelő órák 8—7-ig vasárnap is.

Használati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grundmann Vulnerál vértisztító teája mint hási szer legmelegebben ajánlható mindasoknak, akik kiütés, sömör, kelevény, nedvek megromlása, aranyér, vese, hólyag, máj es gyomorbetegségekben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcserezavarokban

köszvény es csuszban

vagy vértódlásban szenvednek, oly módon használandó, hogy ezen teából egy evőkanálnyit egy csésze vízzel erősen felforraltunk es szükség szerint reggel vagy este langyosan isszuk.